

firava speranță într-o lume mai bună care pâlpiie în inimile lor, găsesc un adinc ecou în Franța contemporană. Și noi ne simțim citeodată legați de mâini și de picioare, aproape neputincioși, și nouă ni se pare că înaintea noastră se deschide un viitor mai bun și mai luminos”.

Știri din . . .

U.R.S.S.

◆ Teatrele din Moscova și Leningrad au pășit pragul anului 1956, preocupate de îmbogățirea repertoriului cu cele mai reprezentative lucrări ale dramaturgiei sovietice și străine, contemporane sau clasice.

Firește, atenția teatrelor s-a îndreptat în primul rind spre dramaturgia sovietică, prezentă în noul repertoriu al teatrelor, atit prin reluări cit și prin lucrări care vor vedea pentru prima oară lumina rampei. Putem cita astfel: piesa lui A. Sofronov „Banii” (Teatrul Academic Mic); „Caleașca de aur” de L. Leonov și „Prietenul uitat” de A. Salinski (Teatrul Academic de Artă „M. Gorki”); „Ei își continuă drumul” de V. Lavrentiev și „Întilnirea” de N. Nikitin (Teatrul Mossoviet); „Duminică în zi de luni” de V. Dihovcin și M. Slobodski (Teatrul de Satiră); „Tată și fiu” de L. Tirina și „Soldații” de B. Bodrov (Teatrul Armatei Sovietice); „Pentru totdeauna” de B. Belobrodov și „A doua răsufelare” de A. Kron (Teatrul „Pușkin”, Leningrad), sau „Inimi îndărătnice” de V. Liubinski (Teatrul Țigănesc „Roman”).

Alături de lucrările dramaturgilor sovietici, în repertoriul noului an figurează și un număr important de piese ale dramaturgiei străine. Satira lui Jean Paul Sartre: „Nekrasov” se repetă la Teatrul de Satiră din Moscova și la Teatrul Lensoviet (Leningrad); Teatrul Armatei Sovietice, Teatrul Academic „M. Gorki” și Teatrul Academic „Pușkin” din Leningrad au reținut două lucrări ale dramaturgiei progresiste americane; piesa „Generalul Washington” de Howard Fast va fi montată pe scena Teatrului Armatei Sovietice, în timp ce piesa scriitoarei Lilian Helman „Cind cad frunzele în grădină” va fi pusă în scenă de Teatrul Academic „M. Gorki” din Moscova și Teatrul Academic „Pușkin” din Leningrad. Un spectacol care va trezi fără îndoială interesul spectatorilor sovietici se află în curs de pregătire la Teatrul Comsomolului Leninist. Este vorba de o dramatizare aparținind lui V. Vinicov și I.

Osnos, după cunoscuta epopee dramatică indiană a lui Șudrac „Cărța de argilă”. Noul spectacol va fi intitulat „Floarea de lotus”.

Spectatorii din Leningrad vor avea prilejul să facă cunoștință cu piesa scriitorului progresist italian Eduardo de Filippo: „Minciuna are picioare scurte” și cu comedia dramaturgului progresist spaniol Alejandro Casona, emigrat actualmente în Argentina: „Arborii mor fără să cadă”.

Ambele spectacole vor fi montate pe scena Teatrului Lensoviet.

Un loc important în noul repertoriu teatral îi revine și dramaturgiei clasice ruse și universale. Astfel, vom intilni pe afișul teatral o dramatizare după „Un cuib de nobili” de I. Turgheniev (Teatrul Academic de Artă „M. Gorki”), „Boris Godunov” de A. Pușkin (Teatrul Vahtangov), o dramatizare după „Foma Gordeev” de M. Gorki (Teatrul Vahtangov), „Spaniolii” de Lermontov (Teatrul de Dramă și Comedie), „Doctor în filozofie” și „Răposatul” de scriitorul sîrb B. Nusici (Teatrul Academic Mic și Teatrul de Dramă), „Mariana Stuart” de F. Schiller (Teatrul Academic „M. Gorki”), „Mariana Pineda” de Garcia Lorca (Teatrul Țigănesc „Roman”).

În mod special, trebuie relevată bogata prezentă a dramaturgiei shakespiariene. În cursul anului 1956 vor fi puse în scenă: tragedia „Macbeth” (Teatrul Academic Mic), „Richard al III-lea” (Teatrul „Ermolova”), „Regele Lear” (Teatrul Transporturilor), „Poveste de iarnă” (Teatrul Academic „M. Gorki”), „Nevețele vesele din Windsor” (Mossoviet), „Cum vă place” (Lensoviet).

Aniversarea a 100 de ani de la nașterea lui Bernard Shaw va fi marcată de Teatrul Armatei Sovietice și Teatrul de Satiră din Moscova prin prezentarea comediei „Profesiunea doamnei Warren”.

Anglia

◆ Un deosebit succes de public înregistrează spectacolele Teatrului „Unity” din Londra cu piesa lui Leonard Peck, „În umbra svasticii”.

Pentru părțile largi ale populației londoneze, piesa lui Leonard Peck oferă o nouă posibilitate de cunoaștere și de protest împotriva politicii care a dus la semnarea acordurilor de la Londra și Paris, posibilitate pe care, de altfel, spectatorii o folosesc din plin, umplind seară de seară sala teatrului.

„În umbra svasticii” cunoaște aceeași

afluență de spectatori și la Merseyside (Lancashire) cit și la Manchester.

◆ In cursul lunilor ianuarie, februarie și martie, Teatrul „Unity” a prezentat publicului londonez comedia „Nekrasov” a lui Jean Paul Sartre.

◆ Din repertoriul actual al teatrelor britanice, cuprinzind în cea mai mare măsură diverse piese de o dubioasă valoare, menite să asigure doar succesul financiar al respectivelor companii teatrale, desprindem două spectacole care prin finuta lor artistică se impun atenției spectatorilor britanici: „Hamlet” pe scena Teatrului Phoenix și „Henric al V-lea” la Teatrul Old Vic.

◆ „Theatre Workshop” este numele unei grupări teatrale progresiste, înființate în 1945 de regizoarea Joan Littlewood și scriitorul Ewan McColl. „Vrem să facem un teatru al cuvintului viu, un teatru ce va vorbi la fel de curajos despre societate cum au făcut-o Ben Jonson și Aristofan”, — se spune în manifestul programatic al grupului.

Inceputurile activității acestui ansamblu au avut loc în regiunile miniere din nordul Angliei. Prima piesă prezentată de „Theatre Workshop” a fost „Doctorul fără voie” de Molière, după care au urmat „Dom Perlimpin” de F. Garcia Lorca și „Uranium 235” de McColl, puternic act de acuzare împotriva celor care vor să folosească energia atomică în scopuri războinice. Succesul reputat de această piesă a determinat teatrul să întreprindă cu ea un turneu prin toate regiunile Angliei.

In repertoriu au mai fost incluse piese de Cehov și Shakespeare. In 1949, „Theatre Workshop” a efectuat un lung turneu în Cehoslovacia, apoi în Suedia și Norvegia. In țările scandinave ansamblul s-a bucurat de un succes atît de neobișnuit, încît Teatrul Național din Stockholm l-a invitat să revină în Suedia și în cursul anului următor. Turneul scandinav și apoi participarea la al doilea Festival de Artă Dramatică de la Paris cu „Volpone” de Ben Jonson și cu piesa unui autor elisabetian anonim, intitulată „Arden of Faversham”, au adus grupării o celebritate mondială, ceea ce nu o împiedică însă să se lovească de greutăți materiale tot mai mari în propria ei țară. Astfel, pentru a strînge banii necesari montării unor piese de Aristofan, membrii grupării au lucrat, în vara anului trecut, la diferite munci agricole, în calitate de simpli muncitori. Greutățile întîmpinate n-au avut însă darul să-i descurajeze pe actorii englezi. Regizoarea J. Littlewood, deși a primit oferte ispititoare de la marele teatru „Old Vic” din Londra și de la Warner Bros-Holly-

wood, a refuzat să părăsească locul de cinste pe care-l ocupă pe frontul teatrului progresist englez.

R.P. Chineză

◆ Străvechile cronici chinezești consemnează existența teatrului de păpuși încă de acum 2000 de ani. In țesătura migăloasă, subtilă și nuanțată a legendelor chinezești, păpușile-actori apar cînd ca salvatoare ale unor cetăți asediate, înduplecînd prin farmecul și grația dansului lor căpeteniile vrăjmașe — de pildă, sub dinastia Han, în anii 233—226 i.e.n. — cînd ca sfetnici înțelepți sau trădători perfizi ai împăraților, cînd — și lucrul este semnificativ pentru vechimea și continuitatea tradiției satirice a acestui gen de artă — ca hîtri care biciuiesc și ridiculizează moravurile și năravurile vremii. Cronicile vorbesc chiar despre păpuși acționate cu ajutorul apeii, al focului, procedee al căror secret aproape că s-a pierdut, păpușarii chinezi minuindu-și astăzi „actorii” cu ajutorul sforilor, baghetelor de bambus sau al degetelor. Vechimea și răspîndirea teatrului de păpuși explică și influența puternică pe care acesta a exercitat-o asupra artei teatrale chineze, în general; într-adevăr, grima actorilor (mai ales în trecut), caracteristică prin aplicarea unor culori vii, prin marcarea trăsăturilor și prin trecerile pronunțate de la o culoare la alta, ca și mișcările sacadate, pușin dezarticulate parcă, ale interpretelor spectacolelor muzicale, vădesc similitudini clare cu teatrul de păpuși.

Guvernul Republicii Populare Chineze acordă tot sprijinul material și organizatoric acestui gen de artă, foarte răspîndit și iubit în China. In prezent, există în țară mai bine de 2000 de ansambluri de teatru de păpuși și de umbre, bine utilizate, cu sedii permanente și care întreprind periodic lungi turnee prin orașele și satele Chinei. Repertoriul include piese vechi și contemporane, însoțite de acompaniament muzical, preferința publicului mergînd spre lucrările cu subiect istoric sau satiric. Printre cei mai iscusiți minuatori de păpuși trebuie citați Li Hai-siuau, din provincia Huñan, care folosește baghete de bambus, și Ian Sen, care-și îmbracă păpușile pe degete. Anul trecut, la Festivalul teatrului de păpuși și de umbre, care a avut loc la Pekin, sub egida Ministerului Culturii, au fost prezentate 55 de spectacole diferite și a fost organizată o expoziție unde vizitatorii au putut vedea, printre cele 200 de exponate, piese de mare valoare, ca pă-

pușile de piele din provincia Șandun, cu o vechime de 300 de ani.

În prezent, teatrul de păpuși din China a pășit într-o nouă fază de dezvoltare. Spectacolele prezentate de trupa lui S. Obrazțov, marele maestru sovietic al genului, și de artiștii cehi Iarmila Maierova și Irzi Filipi, cu prilejul recentelor lor călătorii în China, au sugerat artiștilor chinezi teme și soluții noi. Astăzi, teatrul de păpuși din China se străduiește să îmbine realizările și spiritul vremilor de adânci prefaceri pe care le trăiește țara, cu vechile tradiții naționale, originale, ale acestui gen de artă.

Franța

◆ Consecvent tradițiilor de popularizare a dramaturgiei ruse și sovietice, teatrul „l'Oeuvre”, condus de regizorul și actorul Sașa Pitoëff, după ce a prezentat cu deosebit succes în cadrul actualei stagiuni „Livada cu vișini” și „Trei surori” de A. P. Cehov, a înscris în repertoriul său „Azilul de noapte” de M. Gorki. Jucată în decursul timpului de citeva ori la Paris (prima prezentare a avut loc în anul 1905 în regia lui Lugné Poe cu Eleonora Duse în rolul Vasilisei), capodopera lui Gorki a marcat tot atâtea succese, datorită bogatei sale problematice sociale.

În cursul repetițiilor cu piesa lui M. Gorki, Sașa Pitoëff, regizorul spectacolului și interpretul Baronului, a regăsit însemnările tatălui său, Georges Pitoëff, cu privire la montarea „Azilului de noapte”. Este interesant de menționat că lui Georges Pitoëff i se datorează punerea în scenă a lucrării lui Gorki la „Comédie des Champs Elysées” în anul 1922. După cum a declarat Sașa Pitoëff, concepția sa asupra spectacolului prezenta multe similitudini cu aceea a tatălui său, ceea ce i-a întărit, între altele, convingerea că se află pe drumul unei juste rezolvări scenice a piesei.

◆ În luna iulie a.c. se va desfășura la Paris sesiunea lărgită a Biroului Executiv al Comitetului pentru organizarea Federației Internaționale pentru Studii Teatrale. În anul 1957, se proiectează organizarea unei conferințe internaționale pentru studii teatrale, cu prilejul căreia va avea loc constituirea Federației Internaționale pentru Studii Teatrale.

R.P.F. Iugoslavia

◆ Muzeul teatrului din Belgrad a editat de curând cartea „Teatrul din Iugoslavia”. Autorul ei, Slavko Batušici, profesor la

Academia de Teatru din Zagreb, prezintă succint principalele etape ale evoluției mișcării teatrale în Iugoslavia, insistând, în capitolele finale, asupra actualei perioade de dezvoltare a teatrului iugoslav.

◆ Pentru a stimula dezvoltarea dramaturgiei originale în Iugoslavia, s-a hotărât organizarea anuală a unui festival al dramei iugoslave. Festivalul se va desfășura în incinta unui străvechi castel din orașul Luca (Serbia).

Italia

◆ „Piccolo Teatro” din Milano, al cărui director și animator este Paolo Grassi, desfășoară o activitate intensă, foarte asemănătoare cu aceea a cunoscutului ansamblu francez al Teatrului Național Popular, de sub conducerea lui Jean Vilar. Gruparea din Milano se deplasează în fabrici, în școli, dă reprezentații în aer liber, în cartierele periferice cu populație nevoiașă, străduindu-se să stringă legăturile cu marile publice și să dea maselor de oameni ai muncii posibilitatea de a asista cit mai des la spectacole de teatru cu un bogat conținut de idei și de un nivel artistic înalt. „Piccolo Teatro” are și un sediu permanent; sala are o capacitate de 600 de locuri, iar în foaierul spectatorii pot cumpara la prețuri accesibile ediții îngrijite ale pieselor din repertoriul teatrului, însoțite de studii introductive și comentarii documentate. Teatrul are ateliere proprii și o școală de teatru, mimică și dans, unde se formează cadrele tinere ale acestui ansamblu omogen.

Printre cele mai recente înscenări care au reputat un deosebit succes, figurează „Livada cu vișini” de A. P. Cehov și „Casa Bernardei Alba” de Lorca. Prin întreaga sa activitate, „Piccolo Teatro” încearcă să umple un gol puternic resimțit în viața artistică a Italiei, creind prin exemplul său o adevărată mișcare teatrală: „Piccoli Teatri” au luat ființă astăzi și la Roma, Bologna și Genova.

◆ Italia este o țară în care tradițiile teatrului popular au cunoscut, la răstimpuri aproape regulate, înviorări menite să le mențină mereu proaspete, mereu vii. Fără să opereze schimbări de substanță, aceste înviorări aduc totuși elemente noi, care ușurează plasarea clasicelor măști în actualitate, în condițiile momentului istoric dat. Așa s-a întâmplat cu Pulcinella, tradiționala figură napolitană a comediei dell'arte, care în secolul trecut a transmis întreaga sa zestre de trăsături și de fan-tezie lui Don Felice Sciosciamocca, personaj creat și jucat după cele mai bune re-

guli ale tradiției de *Eduardo Scarpetta*, actor și autor dramatic în dialect napolitan.

Ca și Pulcinella, nepotul ei Sciosciamocca (un fel de Tindală) nu e un tip fix, o mască rigidă, ci mai degrabă expresia tipică, a modul comediei, a stărilor de suflet, a aspirațiilor și mizeriei poporului din Napoli. Personajul s-a bucurat de o popularitate imensă nu numai în orașul de baștină, ci în toată Italia.

Eduardo Scarpetta a murit în 1925, lăsând peste o sută de comedii originale și prelucrări, majoritatea având în centru pe Sciosciamocca. Odată cu autorul, era amenințat să fie dat uitării și popoulul său personaj. Iată însă că *Eduardo de Filippo*, autor și actor contemporan — după marele succes înregistrat în toamna trecută cu comedia sa originală *Bene mio e core mio* (*Comoara mea, sufletul meu*) — s-a decis să redea lui Sciosciamocca vechea lui strălucire. Talentatul om de teatru napolitan a înființat de curând compania *Scarpettiana*, care va monta exclusiv repertoriul lui *Scarpetta*, adaptându-l la condițiile zilelor noastre și subliniindu-i actualitatea tematică. (Începutul a și fost făcut cu *A'Nanassa*, în care cunoscuta actriță de film *Carla del Poggio* a reputat un deosebit succes de public.)

De acum înainte, seară de seară, Sciosciamocca cel hazliu și trist își va retrăi pățaniile, poate pe scena aceluiași teatru *San Carlino din Napoli*, unde a prins viață pentru prima oară, spre sfârșitul vechului trecut.

Eduardo Scarpetta — *Eduardo de Filippo*: doi mari cultivatori ai tradițiilor teatrului italian, prin care chipul Pulcinellei, creație a geniului popular, și-a reafirmat nemurirea!

R.P. Polonă

◆ Atenția teatrelor din Varșovia se îndreaptă în primul rînd spre dramaturgia originală clasică și contemporană, prezentă în repertoriul actualei stagiuni prin „*Dziadzi*” de *Mickiewicz*, la Teatrul Polon, sau cunoscuta piesă „*Nunta*”, aparținînd lui *Wyspianski*, marele poet și pictor polonez de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, la Teatrul „*Căsei Armatei Polone*” din Palatul Științei și Culturii „*I. V. Stalin*” din Varșovia.

Scrisă în condițiile unei Polonii înrobite, „*Nunta*” dezbate una din cele mai arzătoare probleme ale realității secolului XIX: lupta pentru eliberarea Poloniei. Dăruind acestei teme unul din cele mai frumoase poeme dramatice ale literaturii polone, *Wyspianski* a condamnat, în același timp, pa-

sivitatea și filozofia renunțării, care, poetizînd moartea, paralizează orice avînt spre luptă.

◆ De atenția deosebită a presei și publicului spectator, se bucură noua piesă a dramaturgului *Jerszy Lutowski*, „*O gardă grea*”, prezentată de Teatrul Național. Atacînd o temă de pregnantă actualitate, *Lutowski* centrează conflictul pe reabilitarea aceluia care, înainte refractari înțelegerii noii orînduiri politice și sociale a Poloniei, și-au însușit astăzi, cadența de viață și modul de a gândi al mării mase a populației.

◆ Teatrul Armatei Polone s-a adresat dramaturgiei sovietice montînd „*Tragedia optimistă*” de *V. Vișnevski*, în timp ce Teatrul Ateneum prezintă piesa „*Neapole*, orașul milionarilor” a dramaturgului progresist italian *Eduardo de Filippo*.

◆ În cadrul actualei stagiuni în Varșovia a luat ființă Teatrul de Satiră. Înființat pe calea contopirii a două ansambluri: „*Sirena*” și „*Teatrul Satiricilor*”, noul colectiv s-a impus atenției spectatorilor polonezi prin varietatea programelor oferite, prin actualitatea tematicii și prin calitatea artistică a spectacolelor prezentate.

Spectacolele Teatrului de Satiră îmbrățișează specii dramatice variate: comedii, vodeviluri, comedii muzicale și programe de estradă — toate însă, cu un bogat conținut satiric, ancorat în realitate.

Minuind cu abilitate arma satirei, atenția teatrului se îndreaptă spre combaterea aspectelor negative din cele mai diverse domenii. Astfel, una din scenetele prezentate combate tendințele de șablonizare ale filmelor inspirate din viața satului.

Scena se desfășoară într-un cadru fix, reprezentînd limitele ecranului cinematografic. În fața spectatorilor apar toate personajele, figurînd în astfel de filme: chiaburul cu o bombă în mînă, fiica țăranului sărac căreia îi dă tircoale feciorul chiaburului, mijlocușul care oscilează între interesele țăranului sărac și cele ale chiaburului etc.

O altă scenetă satirizează superficialitatea manifestată în mediul actoricesc. Scena teatrului cuprinde două scene, mai mici, între care alegă actorii, grăbiți să-și joace rolul într-unul din spectacole și să apuce la timp și pe cel de al doilea...

Fiecare din spectacolele Teatrului de Satiră este vizionat în medie de 150.000 de spectatori și aceasta constituie o dovadă grăitoare a interesului pe care teatrul îl trezește în rîndurile publicului polonez.

Succesul reputat de colectivul artistic al teatrului cu prilejul turneului întreprins la Praga și Bratislava, căldura și interesul

cu care spectatorii cehoslovaci au imbrățișat fiecare din programele prezentate, au determinat înființarea unor teatre de sa-tiră asemănătoare și în R. Cehoslovacă.

Japonia

◆ O cit de sumară cercetare a reperto-riului teatrelor japoneze ne permite să desprindem preferința marcată a spectato-rilor, în afara pieselor kabuki — provenite nemijlocit din creația dramatică populară —, pentru lucrările dramaturgiei contempo-rane, abordând problemele realității.

Străduindu-se să zugrăvească viața ano-nimă și chinuită a milioanele de japonezi, dramaturgii nu pot, de multe ori, totuși depăși limitele inerente orizontului lor; ei se mărginesc, în bună parte, să consem-neze aspectele urite ale vieții, fără a putea contura însă căile certe pentru înlăturarea lor. De aici, sentimentul de profundă dez-amăgire și dezorientare pe care-l degajă operele lor, în care totuși pilpiie, sfielnic și stingaci, efortul pentru aflarea unor noi soluții de viață.

Iată, spre exemplu, piesa „Roata se in-vertește” de Cikoo Tanaka, — interpretată de ansamblul Teatrului „Haiyu-za” din To-ki-o, în regia autorului — care reflectă tragedia tineretului japonez nevoit să-și prostitueze trupul și mintea ca să poată subsista și pentru care căsătoria reprezintă un ideal irealizabil; iată, de asemenea, piesa „Sanșan și Rie” de același autor, în aceeași interpretare și regie, care consem-nează eforturile zadarnice ale unor actori de a birui dificultățile materiale și de a înjgheba o grupare dramatică experimen-tală, care să facă artă pentru popor. Inspirată din aceeași lume a actorilor, „Mere necoapte” de Osuke Aki, interpretată de ansamblul Togi în regia autorului, tratează mai direct și mai viguros decît „Sanșan și Rie”, aceeași problemă a generației ti-nere de actori, care nu se poate consacra artei decît cu prețul unor jertfe și umilinte cumplite.

Deosebit de interesantă arată a fi, prin fermitatea cu care autorul jalonează posi-bilitățile de rezolvare a stărilor existente, piesa „O noapte de furtună” de Kiici Oha-și. Acțiunea ei se petrece în perioada ime-diat următoare semnării armistițiului. Un tren cu marfă destinat forțelor de ocupație a deraiat. Procurorului însărcinat cu solu-ționarea cazului i se impune, de către au-toritățile de ocupație, să „descopere vino-vatul” sugerindu-i-se să-l caute printre con-ducătorii muncitorilor de la calea ferată, care cu puțin înainte declaraseră grevă în vederea dobîndirii unor condiții mai umane

de viață și de muncă. Fiica procurorului, revoltată de nedreptatea ce se va comite cu participarea tatălui ei, părăsește casa pă-rintească plecînd pe o noapte furtunoasă, să caute „adevărul” alături de muncitorii greviști. Zguduit, tatăl ei pornește prin noapte pe urmele ei și acest final intruchi-pează comuniunea dintre cele două gêne-rații, în căutarea unui drum nou în viață. Spectacolul a fost interpretat de trupa Seihai din Tokio.

Norvegia

◆ Comemorarea a 50 de ani de la moartea lui H. Ibsen (mai 1956) va fi marcată de teatrele norvegiene printr-o se-rie de spectacole festive cu piese aparținînd dramaturgiei ibseniene.

Primul dintre aceste spectacole a avut loc de curînd pe scena Teatrului Național din Oslo cu piesa „Peer Gynt”.

◆ După „Livada cu vișini” de A. Ce-hov, montată cu doi ani în urmă, Teatrul Norvegian din Oslo s-a adresat din nou dramaturgiei cehoviene punînd în scenă piesa „Trei surori”, în regia lui Aino Ka-lima. La baza spectacolului se află bo-gata tradiție a M.H.A.T.-ului în ceea ce privește dezvăluirea esenței caracterologice a personajelor, a esenței protestului pasiv al celor trei surori împotriva mediului in-conjurător.

Noua premieră marchează pentru teatrul norvegian un important pas înainte pe calea aprofundării moștenirii dramatice a marelui scriitor clasic rus.

R.P. Unșară

◆ La Budapesta se reprezintă „Gheorgh-e Doja” de Illyés Gyula la Teatrul Na-țional, „Păsări călătoare” de Forgách la Teatrul József Attila și „Septembrie” de Szabó Pál la Teatrul Madách, toate trei aparținînd dramaturgiei maghiare contem-porane.

◆ Din dramaturgia străină sînt prezente în repertoriul actual al teatrelor: „Orolo-giul Kremlinului” de N. Pogodin la Tea-trul Madách, „Nekrasov” de J. P. Sartre la Teatrul Katona József, „Topaze” de M. Achard la Teatrul Armatei Populare.

◆ Dramaturgia clasică ocupă la rîndul ei un loc important în actuala stagiune. Alături de „Trei valeți săraci” de Bábay-Budai, la Teatrul Petöfi, sau „Bánk bán” de Katona József, la Teatrul Național, mai pot fi văzute spectacolele „Pescăru-șul” de A. P. Cehov și „Sfînta Ioana” de Bernard Shaw (Teatrul Armatei Populare).

„Romeo și Julieta“, „Comedia erorilor“ și „Richard al III-lea“ de Shakespeare, „Intrigă și iubire“ de F. Schiller, „Școala femeilor“ de Molière (Teatrul Național), „Paharul cu apă“ de Scribe (Studioul Madách) și „Cezar și Cleopatra“ de B. Shaw (Teatrul Madách).

◆ Teatrul Déryné din Miskolc pregătește premiera tragediei *Antigona* de Sofocle, sub direcția tinărului regizor Kázmir Károly, cu Zolnay Zuzsa și György György în rolurile principale.

„Pornim la lucru — a declarat regizorul Kázmir — având conștiința că reprezentarea tragediei grecești necesită o mare puritate a dicțiunii și a mișcării scenice și că, astfel, montarea acestui spectacol va contribui simțitor la dezvoltarea artistică a colectivului nostru. Pe de altă parte vom depune toate eforturile pentru a-l face pe spectatorul contemporan să înțeleagă măreția lui Sofocle.“

Brazilia

◆ Cu prilejul aniversării a 100 de ani de la nașterea dramaturgului brazilian Artur Azevedo, un grup de actori brazilieni sub conducerea regizorului Sadi Cabrala au pregătit un spectacol cu piesa „O Mambembe“ de A. Azevedo.

◆ Teatrul Mariei della Costa din Sao-Paulo a prezentat un interesant spectacol cu piesa lui Goldoni „Hangița“.

Spectacolul Teatrului Mariei della Costa a însemnat o negare a vechilor concepții regizorale asupra dramaturgiei lui Goldoni care, în lumina acestora, era considerată o „comedia dell'arte“. Noua versiune scenică a „Hangiței“ lui C. Goldoni poate fi socotită drept prima încercare, în Brazilia, de a imprima piesei o notă realistă.

Tot Teatrului Mariei della Costa i se datorește și inițiativa înființării unei secții speciale pentru copii. Activitatea desfășurată de noua secție, cât și succesele obținute în rindurile tinerilor spectatori au determinat un alt grup de oameni de teatru, în frunte cu *Georgi Cezar* și *Maria Lins* să închege un ansamblu teatral pentru copii. În vederea constituirii unui repertoriu permanent, noul colectiv teatral a recurs la tezaurul folcloric, prelucrând șase piese care prin tematica lor contri-

buie la combaterea prejudecăților din mentalitatea copiilor brazilieni.

Chile

◆ La Santiago își desfășoară activitatea unul din cele mai bune teatre din Chile și în orice caz cel mai viu, cel mai atent față de fenomenul artei dramatice: *Teatrul Experimental al Universității din Chile*. Lucrul acesta apare în mod evident pentru oricine răsfoiește presa chiliană, care — deși zgîrcită în analiza spectacolelor — consemnează cu regularitate multiplele manifestări și inițiative ale formației universitare.

Teatrul și-a deschis stagiunea, obținând un mare succes, cu piesa istorică *Fuerte Bulnes* a tinerei scriitoare Maria Asuncion Requena, în care se evocă momente ale revoluției chiliene din 1830, legate de figura președintelui Manuel Bulnes. După un lung șir de reprezentații cu această piesă autohtonă, conducerea teatrului s-a orientat spre tragedia greacă, alegând *Troianele* lui Euripide. Interpretarea clasicei tragedii a fost incredințată elevilor de la Școala de teatru a *Experimentalului „U“*.

Experimentalul „U“ a mai organizat la sfârșitul anului trecut un *Festival al teatrului chilian*, la care au participat aproape toate teatrele și grupările dramatice din țară. Repertoriul: exclusiv piese de scriitori autohtoni.

Indonezia

◆ La Djakarta s-a înființat un institut de învățămînt artistic. Este un eveniment de o deosebită semnificație pentru viața culturală a Indoneziei. Deși cu o veche tradiție teatrală, Indonezia nu dispune de nici un teatru stabil; activitatea teatrală poartă mai mult un caracter sporadic. „Academia Națională de Teatru“, născută din inițiativa unui grup de tineri îndrăgostiți de arta teatrală, va pregăti cadre de actori și regizori, promotori ai unei activități teatrale organizate și permanente, pionieri ai teatrului indonezian de miine.

Programa analitică a Academiei cuprinde un număr important de discipline printre care: arta actorului și regizorului, istoria teatrului și dramaturgiei, istoria literaturii și artei indoneziene, muzica, desenul și altele.